Maa-aines- ja ympäristölupa, Nokkavaaran kallioalue, Morenia Oy

YMPTEKLT 28.10.2026 § 100
586/11.01.00.05/2026
Ympäristötarkastaja

ASIA
Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-aineslupahakemuksesta sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta kiinteistölle Tipasoja 765-407-141-16 kohteeseen Nokkavaara.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA
Morenia Oy, Y-tunnus 3169375-1
Automaatiotie 1
90460 Oulunsalo

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE
Luvan hakeminen perustuu maa-aineslain (555/1981) 4 §:ään ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:ään ja lain liitteen 1 taulukon 2 kohtiin 7 c ja e sekä 13 f.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA
Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on asiassa toimivaltainen viranomainen valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 1 momentin 6 kohdan perusteella.

ASIAN VIREILLETULO
Yhteiskäsittelyhakemus on tullut vireille 23.6.2026 ja sitä on täydennetty 28.8.2026.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET
Hakijalla on voimassa oleva maa-aines- ja ympäristölupa hakemuksen kohteena olevalle kiinteistölle. Lupa on voimassa 16.11.2026 saakka. Luvan mukaisesta ottomäärästä 150 000 k-m³ on otettu noin 20 700 k-m³, mistä syystä toiminnalle haetaan jatkoa uuden luvan kautta.

TOIMINNAN SIJAINTI JA YMPÄRISTÖOLOSUHTEET
Ottamisalue sijaitsee Nokkavaaralla kiinteistöllä Tipasoja 765-407-141-16. Maakuntakaavassa alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M). Alueella ei ole asemakaavaa eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Lähimmät muinaisjäännöskohteet sijaitsevat 200 - 500 m etäisyydellä alueen ulkopuolella. Lähin vakituinen asutus sijaitsee noin 1,0 km etäisyydellä hankealueelta pohjoiseen.

Kukkoharjun luokiteltu pohjavesialue sijaitsee noin 4,1 km etäisyydellä ottoalueelta lounaaseen. Lähimmät ympäröivät vesistöt ovat Taivaljärvi ja Nokkalampi. Ottoalueelta on vesistöihin etäisyyttä noin 450 metriä. Maanmittauslaitoksen tietojen mukaan Taivaljärven vedenkorkeus on tasossa +199,9 m N2000 ja Nokkalammen tasossa +203,2 m (N2000).

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä alueella ole havaittu pohjavettä. Alueen läheinen kosteikkoalue on tasossa +203,0 - 203,4 m, joten arvioitu pohjaveden pinta on tämän tason alapuolella. Toiminnassa jätetään oletettuun pohjaveden tasoon vähintään kahden metrin suojakerros, mikä toteutuu ottotasolla +206,0 m (N2000).

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Toiminnan kuvaus
Morenia Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kallion louhintaan, louheen murskaukseen ja kierrätysasfaltin varastointiin ja murskaukseen. Suunnitellun ottamisalueen kokonaispinta-ala on noin 6 hehtaaria, josta louhinta-aluetta on noin 3,6 ha. Muuta aluetta käytetään varastointi- ja tukitoiminta-alueina.

Lupaa haetaan 10 vuoden toiminta-ajalle yhteensä 150 000 k-m3:n ottomäärälle. Alin ottotaso tulee olemaan nykyinen +206,0 (N2000). Pohjaveteen jätetään vähintään kahden metrin suojakerros.

Ennen louhinnan aloittamista pintamaat poistetaan ja varastoidaan alueen reunoille. Tukitoiminta- ja varastoalue sijoitetaan ottamisalueen länsipuolelle suunnitelmakartan mukaisesti. Louhinta etenee vaiheittain alueen länsiosasta itään. Ottamisalue muotoillaan siten, että sade- ja sulamisvedet voivat poistua louhoksesta hallitusti alarinteen suuntaan.

Kallion poraus tehdään siirrettävillä porausvaunuilla. Louhe ja mahdollinen kierrätysasfaltti murskataan siirrettävällä murskauslaitoksella, jonka kokoonpano määräytyy kulloisenkin tuotantotarpeen mukaan. Murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa louhoksen pohjalle lähelle louhintakohdetta, mikä vähentää kuljetustarvetta sekä melun ja pölyn leviämistä. Kierrätysasfaltille on varattu oma murskaus- ja varastointialueensa.

Murskauslaitos koostuu tyypillisesti esi- tai leukamurskaimesta, väli- ja jälkimurskaimista, kuljettimista sekä seulastoista. Valmiiden tuotteiden käsittelyssä ja varastoinnissa käytetään pyöräkuormaajaa. Murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan aggregaateilla, joiden polttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä.

Valtaosa alueelta otettavasta kiviaineksesta on tarkoitus hyödyntää viereisen kaivoksen infrakivenä, minkä vuoksi suurin osa liikenteestä suuntautuu ottoalueelta itään. Kuljetukset tapahtuvat olemassa olevien metsäteiden kautta.

Asiattomien pääsy alueelle estetään tulotielle asennettavalla puomilla sekä varoituskylteillä. Ottamisalueen rajat merkitään tarvittaessa maastoon, ja louhoksen reunat suojataan aidalla tai muilla selkeillä turvamerkinnöillä. Suojarakenteita siirretään toiminnan edetessä.

Tuotantotoiminta toteutetaan ulkopuolisilla urakoitsijoilla, jotka vastaavat omien työntekijöidensä työnjohdosta ja työturvallisuudesta Morenian valvoessa lupaehtojen noudattamista.

Kierrätysasfaltin käsittely
Alueelle haetaan lupaa myös kierrätysasfaltin varastointiin ja käsittelyyn. Kierrätysasfaltti (jäteluokka 17 03 02, bitumiseokset, jotka eivät sisällä kivihiilitervaa) hyödynnetään asfalttiaseman yhteydessä, jonka rekisteröinti tehdään erikseen. Asfaltti varastoidaan varastoalueella tiiviiksi rakennetulla pohjalla.

Vastaanotettava kierrätysasfaltti tulee purettavista asfalttirakenteista, joita voidaan ottaa vastaan paloina. Asfalttipalat murskataan muun kiviainesmurskauksen yhteydessä sopivaan raekokoon, jolloin niitä voidaan hyödyntää esimerkiksi uusasfaltin tuotannossa.

Mikäli alueelle ei sijoitu asfalttiasemaa, kierrätysasfalttia ei vastaanoteta. Asfalttiaseman toiminnanharjoittaja vastaa aseman rekisteröinnistä.

Toiminta-ajat
Toiminta ei ole jatkuvaa, vaan sitä harjoitetaan keskimäärin kerran 1-2 vuodessa noin 2-8 viikkoa kerrallaan. Toimintajakson aikana suoritetaan yleensä yksi tai kaksi louhintaräjäytystä murskauskertaa kohden. Toiminta-ajat on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Nokkavaaran kalliopaikan toiminta-ajat

Toiminto	Vuotuinen toiminta-aika (pv/v)	Viikoittainen toiminta-aika (viikonpäivät)	Päivittäinen toiminta-aika (kellonajat)	Mahdolliset poikkeamat toiminta-ajoissa
Murskaus	100	Ma-Pe	7-22	
Poraus	30	Ma-Pe	7-21	
Rikotus	30	Ma-Pe	8-18	
Räjäytys	10	Ma-Pe	8-18	
Kuormaus ja kuljetus	150	Ma-Pe	6-22	La 7-18

Tuotantomäärät
Kalliomursketta tuotetaan keskimäärin 42 000 t/vuosi.

Kierrätysasfalttia vastaanotetaan ja käsitellään keskimäärin 1 000 t/vuosi. Lupakauden aikana vastaanotettava määrä on enintään 10 000 t eli noin 5 000 m^3.

Polttoaineet ja muiden tuotteiden varastointi
Toiminnassa arvioidaan käytettävän noin 35 t polttoainetta vuodessa, mikäli keskimääräinen murskattava määrä on 42 000 t vuodessa. Öljyjä ja voiteluaineita käytetään yhteensä keskimäärin noin 0,55 t vuodessa ja louhintaräjähteitä 10 t vuodessa. Öljyt ja voiteluaineet varastoidaaan tukitoiminta-alueella lukittavissa konteissa.

Toiminnan aikana polttoaine säilytetään kaksoisvaipallisissa ylitäytön estäjillä varustetuissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa erillisissä suojakonteissa. Tuotantotoiminnan aikana ottoalueelle järjestetään tarvittaessa erillinen tankkausalue, jonka pohja suojataan HDPE-kalvolla.

Ajanjaksoina, jolloin alueella ei ole toimintaa, alueella ei säilytetä polttoaineita tai öljytuotteita.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset maisemaan, luonnonoloihin ja yleiseen viihtyvyyteen
Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa ihmisten terveydelle, yleiselle viihtyvyydelle tai elinympäristön laadulle. Toiminnasta aiheutuvat pöly-, melu- ja tärinävaikutukset jäävät arvioiden mukaan raja- ja ohjearvojen alapuolelle.

Toiminnalla ei ole merkittäviä vaikutuksia luonnonsuojeluarvoihin, pinta- tai pohjavesiin eikä rakennettuun ympäristöön. Louhittava kiviaines ei sisällä haitallisiksi tunnettuja mineraaleja tai alkuaineita, eikä toiminnasta aiheudu päästöjä vesistöihin.

Suunnitellun toiminnan ei arvioida heikentävän alueen maisema-arvoja.

Melu, tärinä ja ilmaan johdettavat päästöt
Toiminnassa syntyvää melua vähennetään koneiden ja laitteiden asianmukaisella suojauksella sekä säännöllisellä kunnossapidolla. Tarvittaessa pintamaista rakennetaan työnaikaisia meluvalleja, ja melua aiheuttavat toiminnot sijoitetaan ottamisalueen pohjalle melun leviämisen rajoittamiseksi.

Melulähteiden äänitehotasot vaihtelevat noin 115 dB(A):sta (kaivinkoneet) 123 dB(A):iin (murskauslaitos). Murskauslaitos sijoitetaan louhoksen pohjalle, mikä vähentää sekä melun että pölyn leviämistä ympäristöön.

Kuvitteellisen melumallinnuksen perusteella lähimmissä häiriintyvissä kohteissa melulle asetetut ohjearvot eivät ylity. Louhinta- ja murskausmelun 55 dB(A):n vyöhyke ulottuu enimmillään noin 520 metrin etäisyydelle toiminta-alueesta, minkä jälkeen melutaso alittaa 55 dB(A):n. Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan tärinähaittaa häiriintyville kohteille.

Ilmapäästöjä aiheutuu kuljetuskalustosta, työkoneista, aggregaateista sekä murskaustoiminnassa syntyvästä pölystä. Arvioidut vuosittaiset päästöt

ovat noin 0,02 tonnia hiukkasia, 0,8 tonnia typen oksideja, 0,12 tonnia rikkidioksidia ja 100 tonnia hiilidioksidia.

Vaikutukset maaperään, pinta- ja pohjavesiin
Polttoaineita ja muita kemikaaleja ei varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Tukitoiminta-alueella voidaan säilyttää lastauksessa käytettävää pyöräkuormaajaa. Työmaa-alueella ei suoriteta koneiden tai laitteiden merkittäviä huoltoja.

Alueelle kertyvät vedet johdetaan olemassa olevaan metsäojaverkostoon. Vesien johtamisesta ei arvioida aiheutuvan vettymistä tai muuta haittaa naapurikiinteistöille.

Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia maaperään, pinta- tai pohjavesiin, kun polttoaineiden ja öljytuotteiden käsittely toteutetaan suunnitelluilla suojaustoimenpiteillä. Pohja- ja pintavesiin kohdistuvat riskit liittyvät pääasiassa mahdollisiin poikkeus- ja onnettomuustilanteisiin, joissa polttoaineita, voiteluaineita tai hydrauliikkaöljyjä voisi päästä maaperään tai vesistöihin. Riskiä ehkäistään asianmukaisilla varastointi-, tankkaus- ja torjuntajärjestelyillä.

Toiminnassa syntyvät jätteet
Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita arvioidaan muodostuvan noin 15 000 m^3ktr ja kantoja sekä hakkuutähteitä noin 200 m^3ktr. Pintamaat hyödynnetään alueen maisemoinnissa.

Jäteöljyjä arvioidaan muodostuvan 300 kg vuodessa ja muita vaarallisia jätteitä noin 50 kg vuodessa. Jätteet varastoidaan lukittavissa konteissa tai säiliöissä ja toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan.

TOIMINNAN TARKKAILU
Työkoneiden kuntoa ja mahdollisia vuotoja tarkkaillaan jatkuvasti. Myös vesien kulkeutumista ja mahdollisia vesistövaikutuksia arvioidaan urakoiden aikana.

Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan tuotantomäärät, toiminta-ajat, tuotetut lajikkeet, tiedot käytetyistä raaka-aineista ja polttoaineista, syntyneistä jätteistä sekä mahdollisista poikkeustilanteista.

Työnaikaisen tarkkailun lisäksi ei toteuteta erillistä päästö- tai vaikutustarkkailua.

HÄIRIÖTILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN
Poltto- ja voiteluaineiden käsittelyssä ja varastoinnissa noudatetaan erityistä huolellisuutta. Alueella on ottotoiminnan aikana saatavilla öljynimeytysmateriaalia vahinkotilanteiden varalle. Häiriötilanteista raportoidaan viranomaisille sekä palo- ja pelastusviranomaiselle.

Huolellisella käsittelyllä ja ohjeistuksella polttoaineista ei aiheuteta vaaraa ympäristölle.

ALUEEN MAISEMOINTI JA JATKOKÄYTTÖ
Louhoksen reunat muotoillaan louheella ja verhoillaan pintamailla kaltevuuteen 1:2-1:3. Alueen luiskausta ja maisemointia suoritetaan ottotoiminnan edetessä niiltä osin kuin se on toimintojen kannalta mahdollista. Ottamisalue palautuu metsätalouskäyttöön.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Kuuleminen
Hakemuksesta on kuulutettu maa-aineslain 13 §:n ja ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti Sotkamon kunnan internetsivuilla 1.9. - 8.10.2026 välisen ajan. Hakemuksen vireilläolosta on annettu tieto asianosaisille 1.9.2026 päivätyllä kirjeellä.

Tarkastukset
Ympäristötarkastaja on käynyt tutustumassa alueeseen 2.9.2026.

Lausunnot
Hakemuksesta on pyydetty ja saatu lausunto lupa- ja valvontaviranomaiselta sekä terveydensuojeluviranomaiselta.

Terveydensuojeluviranomaisen 29.9.2026 lausunto:

<u>Pohjavesi</u>
Lähin pohjavesialue sijaitsee 4 km päässä ottoalueesta ja pohjaveden pinnankorkeutta ei ole selvitetty. Toiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle, eikä alueella ole pohjavesihavaintoja, mutta toiminnanharjoittajan tulee kuitenkin omalla toiminnallaan varmistaa, että pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa ei aiheudu.

Maa-ainesten oton ja jälkihoitotöiden yhteydessä on huolehdittava siitä, että maaperää tai pohjavettä pilaavia aineita ei missään toimintavaiheessa pääse maaperään tai pohjaveteen. Toiminnanharjoittajan tulee varautua riittävästi mahdollisiin onnettomuus- ja häiriötilainteisiin. Työkoneiden tilapäisessäkin säilyttämisessä alueella tulee ottaa huomioon maaperän pilaantumisen riski.

<u>Melu ja tärinä</u>
Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asuinkiinteistöjen pihalla klo 7-22 ekvivalent-timelutasoa 55 dB (LAeq), eikä yöllä klo 22-7 tasoa 50 dB (LAeq) ja vastaavasti vapaa-ajan asuntojen pihalla melu ei saa ylittää klo 7-22 tasoa 45 dB (LAeq) ja klo 22-7 tasoa 40 dB (LAeq). Mikäli melu on iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista ohjearvoihin.

Räjäytyksistä tulee tiedottaa alueen lähiasukkaita etukäteen, jotta minimoidaan meluhaitat.

<u>Pöly</u>

Toiminnan aiheuttamista pölypäästöistä ei saa aiheutua kohtuutonta haittaa lähiympäristön häiriintyvissä kohteissa. Tuulen suunta ja voimakkuus tulee huomioida erityisesti suurinta pölyämistä aiheuttavien työvaiheiden yhteydessä.

Pölyntorjuntaa koskevia määräyksiä tulee antaa tarvittaessa, jotta voidaan varmistaa, että toiminnan aiheuttamasta pölystä ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista eikä kohtuutonta rasitusta naapureille.

Muuta
Toiminnanharjoittajan on huolehdittava toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta siten, että ne eivät toiminnan ja käytön aikana vioitu tai muutu siten, että toiminnasta aiheutuvien ympäristö- tai terveysvahinkojen riski lisääntyy.

Lupamääräyksin tulee varmistaa, että alue on turvallinen toiminnan aikana ja toiminnan päätyttyä.

Lupa- ja valvontaviraston 14.10.2026 lausunto:

Kiviaineksen laatu ja hulevesien johtaminen
Ottohakemuksesta ei selviä alueelta otettavan kiviaineksen laatu, jolla voi olla vaikutuksia alueelta poistuvan huleveden laatuun ja kaivannaisjätteiden pysyvyyteen. Kallioperäkartan mukaan alueella voi esiintyä kiisupitoisia liuskeita. Lupa- ja valvontaviranomainen muistuttaa, että toiminnanharjoittajan vastuulla on varmistaa, että aineksen sisältämien metallien pitoisuudet eivät käyttökohteessa ylitä sovellettavia raja-arvoja eikä aineksen käytöstä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle.

Esimerkiksi sulfidipitoisen kiviaineksen käyttö pohjavesialueilla tai muissa ympäristön kannalta herkissä kohteissa voi olla ympäristönsuojelulain vastaista. Sulfidimineraalien hapettuessa kiviaineksesta voi vapautua ja liueta metalleja, mikä voi heikentää maaperän sekä pinta- ja pohjavesien laatua.

Hulevesien hallinta
Ottamisalueen hulevedet tulee johtaa kiintoainetta pidättävien vesiensuojelurakenteiden, kuten lasketusaltaan tai pintavalutuskentän kautta ojiin. Alueelta johdettavien hulevesien laatua on tarkkailtava silmämääräisesti ja vesinäytteillä. Vesinäytteistä on määritettävä pH, sameus, kiintoaine, sulfaatti, sähkönjohtavuus, CODMn, nitraatti (NO_3), nitriitti (NO_2), ammoniumtyppi (NH_4-N), kokonaistyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C10-C40) ja liukoiset metallit. Näytteitä on otettava vähintään kolme kertaa luvan aikana, joista ensimmäinen näyte on otettava toisen toimintavuoden aikana. Tarvittaessa näytteenottoa on tihennettävä. Seurantatiedot on toimitettava kuntaan ja Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon vuosittain.

Kemikaali- ja öljyvahinkojen torjunta
Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Muistutukset ja mielipiteet
Hakemuksesta ei jätetty määräaikaan mennessä muistutuksia tai mielipiteitä.

Luvan hakijan vastine lausuntoihin
Hakijan vastineessa ei ole huomautettavaa terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon. Lupa- ja valvontaviraston lausuntoon hakija toteaa seuraavaa:

Kiviaines on petrografisten tutkimusten perusteella tummanharmaa, keskirakeinen, suuntautumaton ja hypidiomorfisgranulaarinen graniitti. Kiviaines ei siis alkutestausten perusteella sisällä merkittäviä määriä kiisu- tai muita sulfidimineraaleja.

Hakija katsoo, että lausunnon mukaiset näytteenottoparametrit ovat tarpeettoman laajat ottotoiminnan hulevesien seurantaan. Alueen muotoilu ja kuivatus on suunniteltu siten, ettei alueelle kerry hulevesiä, vaan sula- ja sadevedet poistuvat sieltä välittömästi luonnollisen pintavalunnan kautta. Koska hulevesien määrä on vähäinen ja ne ohjautuvat suoraan maastoon tai ojaverkostoon, edustavan ja jatkuvan näytteenottopisteen muodostuminen varsinaiselle ottoalueelle on käytännössä mahdotonta. Alueen ulkopuoliset, puhtaat valumavedet ohjataan alueen ohi reunaojituksella. Tarvittaessa vesien seurantapiste sijoitetaan ottoalueen alapuoliseen laskuojaan, johon pintavedet kokoontuvat.

Koska kyseessä on sulfiditon graniitti, hulevesien sulfaatti- tai liukoisten metallipitoisuuksien seurannalle ei ole geologisia perusteita. Hakija esittääkin, että sulfaatti ja liukoiset metallit poistetaan ohjelmasta heti alkutestauksen jälkeen, mikäli pitoisuudet vastaavat luonnon taustatasoa. Tutkimustulokset toimitetaan viranomaiselle tulosten valmistuttua viimeistään vuosiraportoinnin yhteydessä. Muilta osin hakijalla ei ole huomautettavaa lausunnosta.

Lisätietoja: ympäristötarkastaja Teija Härkönen, 044 750 2179, teija.harkonen(a)sotkamo.fi

Tekninen johtaja
Ehdotus

Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta myöntää Morenia Oy:lle maa-aineslain mukaisen maa-ainesluvan sekä ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan kalliokiviaineksen ottamiseen, louhintaan, murskaukseen sekä kierrätysasfaltin vastaanottoon, varastointiin ja murskaukseen kiinteistöllä Tipasoja 765-407-141-16 hakemuksen ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus.

TOIMINTAA KOSKEVAT YLEISET MÄÄRÄYKSET

1. Maa-aineksia saa ottaa alueelta enintään 150 000 k-m3 ottamissuunnitelman mukaiselta 3,6 hehtaarin kokoiselta alueelta.

2. Ottoalueen rajat ja ottotason merkinnät on oltava näkyvillä koko ottotoiminnan ajan.

3. Alin sallittu ottotaso on +206,0 (N2000). Alimman ottotason ja ylimmän pohjaveden pinnan väliin on jätettävä kuitenkin vähintään 2 metrin vahvuinen suojakerros.

4. Alueelle saa vastaanottaa, varastoida ja murskata ainoastaan jäteluokan 17 03 02 mukaista asfalttia, joka ei sisällä kivihiilitervaa, vaarallista jätettä tai siihen kuulumatonta materiaalia. Kierrätysasfaltin kokonaismäärä saa olla enintään 10 000 t luvan voimassaolon aikana.

Asfaltti ja asfalttimurske on varastoitava tiivispohjaisella alustalla. Asfalttiaseman rekisteröinti-ilmoitus on toimitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 60 vuorokautta ennen suunnitellun toiminnan aloittamista.

5. Maa-aineksen otto on järjestettävä turvalliseksi toiminnan aikana ja sen päätyttyä. Alueen luvaton käyttö tulee estää puomilla ja varoituskylteillä. Louhoksen vaaralliset reunat on suojattava aidalla, maavallilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä.

6. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus: ma-pe klo 7-22

Poraus: ma-pe klo 7-21

Rikotus: ma-pe klo 8-18

Räjäytys: ma-pe klo 8-18

Kuormaus ja kuljetus: ma-pe klo 6-22, la klo 7-18.

Arki- ja juhlapyhinä tai yleisinä vapaapäivinä toiminta ei ole sallittua.

7. Toiminnanharjoittajan tulee seurata parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) kehittymistä ja varauduttava tällaisen tekniikan hyödyntämiseen ja käyttöönottoon.

PÄÄSTÖT ILMAAN JA MELUNTORJUNTA

8. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa asuinkiinteistöjen piha-alueilla ylittää melun A-painotetun (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB
eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB, eikä yöohjearvoa 40 dB.

9. Melulähteet on sijoitettava louhoksen pohjalle ja suojattava tarvittaessa siten, että melun leviäminen toiminta-alueen ulkopuolelle estetään.

10. Pölyämistä on estettävä säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, käyttämällä murskauslaitteistossa suojauksia ja kastelemalla kiviainesta. Koneiden ja laitteiden tulee olla huollettuja ja kunnostettuja.

MAAPERÄN, PINTA- JA POHJAVESIEN SUOJAAMINEN

11. Polttoaineet, voiteluaineet ja muut ympäristölle vaaralliset kemikaalit on varastoitava lukittavissa kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa suojakonteissa.

12, Tankkaukset ja vähäiset välttämättömät huoltotoimet on suoritettava kalvotetulla alueella, jonka tiiviys on tarkistettava säännöllisesti. Työkoneissa tulee olla ajoneuvokohtainen öljyntorjuntakalusto ja alueella on oltava riittävästi imeytysainetta mahdollisten vuotojen torjumiseksi.

Tuotantojaksojen ulkopuolella alueella ei tule säilyttää polttoaineita tai öljytuotteita. Toiminta on järjestettävä siten, ettei pinta- tai pohjavesien ja maaperän pilaantumisen vaaraa aiheudu.

13. Alueelle kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava metsäojaverkostoon siten, ettei vesistöön ja ympäristöön aiheudu liettymistä, eroosiota tai muuta haittaa. Kiintoaineksen pidättämiseksi on tarvittaessa rakennettava selkeytysallas tai muu vesiensuojelurakenne, mikäli valvontaviranomainen katsoo sen tarpeelliseksi toiminnan aikana.

TOIMINNASSA SYNTYVÄT JÄTTEET

14. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet (sis. jäteöljyt) tulee varastoida lukittavissa ja valuma-altaallisissa säiliöissä / konteissa. Jätteet tulee toimittaa luvallisiin vastaanottopaikkoihin viipymättä urakkajaksojen jälkeen.

15. Toiminnassa tulee noudattaa Kainuun jätehuollon kuntayhtymä Ekokympin jätehuoltomääräyksiä. Jätteistä ei saa aiheutua ympäristön roskaantumista tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Kaivannaisjätteet on hyödynnettävä alueella toiminnan päätyttyä tai toimitettava alueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi.

TOIMINNAN TARKKAILU

16. Alueelta pois johdettavien sade- ja sulamisvesien purkupisteestä tulee ottaa vesinäyte viimeistään toisen tuotantovuoden aikana, mikäli se on teknisesti mahdollista. Näytteestä on analysoitava pH, sameus, kiintoaine, sulfaatti, sähkönjohtavuus, CODMn, nitraatti (NO3), nitriitti (NO2), ammoniumtyppi (NH4-N), kokonaistyppi ja -fosfori, öljyhiilivetyjakeet (C10-C40) sekä liukoiset metallit. Tulokset on toimitettava viipymättä valvontaviranomaiselle ja lupa- ja valvontavirastoon. Tulosten perusteella valvontaviranomainen harkitsee tarvetta näytteenoton jatkamiselle.

17. Toiminnasta on kirjattava ylös tuotantomäärät, toiminta-ajat, tuotetut lajikkeet, tiedot käytetyistä raaka-aineista ja polttoaineista, syntyneistä jätteistä sekä mahdollisista poikkeustilanteista sekä vastaanotetun ja murskatun kierrätysasfaltin määrä. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä lupaa valvovalle viranomaiselle.

18. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Tiedot ilmoitetaan sähköisesti NOTTO-tietojärjestelmään.

ONNETTOMUUKSIIN JA HÄIRIÖTILANTEISIIN VARAUTUMINEN

19. Onnettomuuden tai häiriötilanteen sattuessa on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin ympärstön pilaantumisen estämiseksi. Poikkeuksellisista tilanteista ja kemikaalivahingoista on viipymättä ilmoitettava pelastuslaitokselle ja lupaa valvovalle viranomaiselle.

TOIMINNAN MUUTOKSET, JÄLKIHOITOTYÖT JA TOIMINNAN PÄÄTTÄMINEN

20. Toiminnan olennaisesta muutoksesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta ja toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava lupaa valvovalle viranomaiselle.

21. Alueen siistiminen ja maisemointi tulee olla tehtynä luvan päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointityöt on toteutettava vaiheittain oton edetessä ja maisemointiin on käytettävä alueelta

kuorittuja pintamaita. Toiminnan päätyttyä ottamisalueelta tulee poistaa maa-aines- ja asfalttikasat.

22. Ottoalueen muotoilu on toteutettava jyrkkyydellä 1:2-1:3 piirustusten mukaisesti siten, että luontainen metsittyminen on mahdollista. Toiminnan päätyttyä alue tulee saattaa sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

ASETUSTEN JA MUIDEN SÄÄDÖSTEN NOUTTAMINEN

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain nojalla myönnetyn lupapäätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai näistä poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan estämättä noudatettava.

LAUSUNTOJEN, MUISTUTUSTEN JA MIELIPITEIDEN HUOMIOIMINEN

Lausunnoissa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä. Lupa- ja valvontaviraston lausunnossa esitetään mahdollisuus sulfidimineraaleja sisältävien kivilajien esiintymisestä alueella kallioperäkartan perusteella. Hakija on vastineessaan ilmoittanut petrografisten tutkimusten perusteella kiviaineksen olevan graniittia eikä sisältävän merkittäviä määriä sulfidimineraaleja. Hakemuksen mukaan alueelle ei kerry sellaisia määriä sade- ja sulamisvesiä, että näytteenotto olisi mahdollista, mistä syystä määräyksissä ei ole suoraan velvoitettu säännölliseen näytteenottoon vaan arviointi tehdään tuotannon alkamisen ja mahdollisen ensimmäisen vesinäytteen jälkeen. Lausunnossa esitetty huomio kiviaineksen laadusta ja sen soveltuvuudesta eri käyttökohteisiin on toiminnanharjoittajan tiedossa ja toiminnanharjoittaja vastaa siitä, että mahdollinen materiaalin hyödyntäminen tapahtuu sitä koskevien säädösten mukaisesti. Lupamääräyksiä on annettu lausunnossakin viitatun Muraus-asetuksen (Vna 800/2010) perusteella.

LUVAN MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSET JA PERUSTELUT

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen ole ristiriidassa ko. lain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkitessa on huomioitava myös lupamääräysten vaikutus.

Päätöksen ja hakemuksen mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaista terveyshaittaa, muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai kohtuutonta rasitusta naapurustossa. Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Hakemuksessa on riittävällä tasolla esitetty ottamistoiminta ja sen vaikutukset sekä toimenpiteet ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Kierrätysasfaltin vastaanotto ottamisalueelle on perusteltua ja toiminnasta ei katsota aiheutuvan ylimääräistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. Toiminta on vanhan toiminnan jatkamista.

Toiminnanharjoittaja hakee aloittamisoikeutta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta perusteluina tuotannolliset ja taloudelliset seikat. Toiminnan aloittaminen ei aiheuta muutosta alueen käyttöön, sillä lupahakemus kohdistuu jo olemassa olevalle maa-ainesten ottoalueelle, jossa on ollut lupahakemuksen kaltaista toimintaa. Toiminta ei vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja. Morenia Oy esittää aloittamisoikeuden vakuuden määräksi 5000 euroa. Aloittamisoikeus ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupamääräysten perustelut:

1. Ottamismäärä ja alue on rajattu suunnitelman mukaiseksi.

2. Ottoalueen rajojen merkinnöillä varmistetaan, että ottotoiminta pysyy luvan sallimalla ja suunnitelmien mukaisella alueella. Ottotason merkit ovat tarpeen valvonnan kannalta ja ettei ottoa uloteta sallittua syvemmälle. Ottotaso voidaan tarkistaa myös määräaikaistarkastuksilla erillisillä mittauksilla.

3. Ottoalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, eikä alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ole havaittu pohjavettä. Lähialueen pintavesien ja kosteikkoalueen korkeustasojen perusteella pohjaveden pinnan voidaan arvioida sijaitsevan enintään tasolla +203,0...+203,4 m (N2000). Arvio perustuu siihen, että alueen lähin kosteikko sijaitsee kyseisellä korkeustasolla ja pohjaveden pinta on tyypillisesti kosteikkoalueen pinnan tasolla tai sen alapuolella. Suunniteltu alin ottotaso on +206,0 m (N2000), jolloin alimman ottotason ja arvioidun pohjaveden pinnan väliin jää vähintään noin 2,6 metriä suojakerrosta. Ottaminen tapahtuu selvästi arvioidun pohjaveden pinnan yläpuolella ja suojakerros on riittävä.

4. Kierrätysasfaltin kokonaismäärä on rajattu hakemuksen mukaisena. Vastaanotettavasta asfaltista ei saa aiheutua maaperän pilaantumisen vaaraa. Rekisteröinti-ilmoituksen tekeminen perustuu ympäristönsuojelulain 527/2014 § 116.

5. Toiminnanharjoittaja vastaa siitä, että toiminnasta ei aiheudu vaaraa ulkopuoliselle ja toiminnan aikana ja sen jälkeen. Louhoksen reunojen suojaaminen, kylttien asentaminen sekä puomi ovat tärkeitä turvallisuuteen liittyviä tekijöitä.

6. Toiminta-ajat on rajattu lupahakemuksen mukaisina ja ne vastaavat Vna 800/2010:ssa asetettuja toiminta-aikoja, vaikka Nokkavaaran toiminta ei sijoitukaan alle 500 metrin etäisyydelle melulle alttiista kohteista.

7. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista sekä käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

8. – 10. Määräykset ovat tarpeen toiminnasta lähimpiin häiriintyviin kohteisiin aiheutuvan pöly- ja meluhaitan estämiseksi. Melutaso ei saa ylittää Vnp (993/1992) § 2 mukaisia asumiseen ja loma-asumiseen määriteltyjä ohjearvoja. Ohjearvoissa pysymisellä vähennetään mahdollista meluhaittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Arvioiden mukaan melun ohjearvot eivät ole vaarassa ylittyä toiminnan sijainnin ja suojaustoimenpiteiden vuoksi.

11. – 12. Määräykset ovat tarpeen vahinkotilanteisiin varautumiseen sekä maaperän ja pinta- sekä pohjavesien suojeluun. Tukitoiminta-alueen kalvottamisella vähennetään ympäristön pilaantumisen vaaraa ja vaarallisten aineiden huolellisella varastoinnilla vähennetään riskejä kemikaalien päätymiselle maaperään.

13. Alueelle kertyvät sade- ja sulamisvedet voidaan johtaa suodattumaan metsäojaverkostoon kuitenkin siten, etteivät ne aiheuta haittaa ojastoon ja ympäristöön. Hakemuksen mukaan alueelle ei kerry vesiä, mutta määräyksellä mahdollistetaan vesiensuojelurakenteen rakentaminen, mikäli kiintoaineen pidättämiselle on tarvetta.

14. - 15. Jätteistä ei tule aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, mistä syystä ne on varastoitava huolellisesti ennen toimitusta luvallisiin vastaanottopaikkoihin. Kaivannaisjätteet on hyödynnettävä alueella toiminnan päätyttyä.

16. - 18. Toiminnan tarkkailuvelvoitteet on määrätty valvonnan avuksi, jotta toiminta vastaa hakemusta ja myönnettyä lupaa. Vesinäytteenotolla varmistetaan mahdollisten purkuvesien laatu.

19. Toiminnanharjoittajan on varauduttava ennalta onnettomuuksien ehkäisemiseen ja ryhdyttävä viipymättä torjuntatoimiin. Lupamääräyksellä varmistetaan nopea tiedonkulku valvonta- ja pelastusviranomaiselle jälkihoitotoimenpiteiden aloittamiseksi.

20. Määräyksellä varmistetaan, että muutokset tulevat valvovan viranomaisen tietoon mahdollisten uusien lupien tai luvan muutosprosessien arvioimiseksi.

21.- 22. Määräyksillä varmistetaan alueen asianmukainen jälkihoito toiminnan päätyttyä.

LUVAN VOIMASSAOLO

Maa-aines-ja ympäristölupa on voimassa 28.10.2036 saakka.

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Yhteisluvan käsittelystä ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaan yhteensä 4028 euroa.

Vuosittainen valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan hyväksymän taksan perusteella.

Maa-ainesvakuus

Luvansaajan on toimitettava 28 800 euron suuruinen vakuus maa-aineslain 11 §:ssä määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään vuosi luvan voimassaolon päättymisen jälkeen. Vakuus palautetaan, kun kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Jätteen käsittelytoiminnan vakuus

Luvansaajan on toimitettava 5000 euron suuruinen vakuus koskien kierrätysasfaltin varastointia ja käsittelytoimintaa, mikäli kyseinen toiminta aloitetaan alueella.

Aloittamisoikeuden vakuus

Hakijan tulee asettaa 5000 euron suuruinen vakuus ennen toiminnan aloittamista niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Sotkamon kunnan maa-ainestaksa (YMPTEKLT 31.1.2024 § 5)

Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (YMPTEKLT 31.1.2024 § 5)

Maa-aineslaki (555/1981)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain § 85 mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Sotkamon kunnan verkkosivuilla kohdassa kuulutukset. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisuajankohdasta.

Päätös

Hakija / Morenia Oy

Jäljennös päätöksestä

Lupa- ja valvontavirasto

Terveydensuojeluviranomainen

Ilmoitus päätöksestä

Hakemuksesta tiedon saaneet

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuunottamatta. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätös

Ympäristö- ja tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että ympäristötarkastaja Teija Härkönen toimi asiantuntijana asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Otteet

_____

Hakija/Morenia Oy
Lupa- ja valvontavirasto
Terveydensuojeluviranomainen
Ympäristönsuojelu

_____